

(Knowledge Management)

น้ำหมักชีวภาพ และสารขับไล่แมลง

เกษตรกรเจ้าขององค์ความรู้

นายสมศักดิ์ พรหมเดช

เกิดวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๑๑

หมายเลขบัตรประชาชน ๓๗๒๐๔๐๐๖๐๖๙๘๒

ที่อยู่ บ้านเลขที่ ๘๙ หมู่ ๖ ตำบลบึงบัว อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดพิจิตร

โทรศัพท์ ๐๘๗-๑๕๒-๘๖๖๘

ความเป็นมา

นายสมศักดิ์ พรหมเดช เกิดในครอบครัวเกษตรกร ภูมิลำเนาเดิมอยู่ที่ ตำบลมะขามล้ม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี พ.ศ.๒๕๔๓ จบการศึกษาปริญญาตรี คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เดิมประกอบอาชีพ ตำแหน่ง Production Manager บริษัท QBCI ประเทศไทย จำกัด ที่กทม. ในปี พ.ศ. ๒๕๔๙ บิดาได้เสียชีวิตลง จึงได้กลับมาอยู่ จังหวัดพิจิตร เริ่มต้นการทำงานต่อบิดา ซึ่งมีที่ดินทำกินในตำบลบึงบัว อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดพิจิตร การทำงานในช่วงแรก เนื่องจากยังขาดประสบการณ์ในการทำงานจึงมีการใช้สารเคมี ปุ๋ยเคมีตามเพื่อนบ้าน และคำบอกเล่าต่อกันมา

กระทั่งในปีพ.ศ. ๒๕๕๓ มีการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล ทำให้มีการใช้สารเคมีจำนวนมาก ส่งผลให้ ต้นทุนการผลิตสูง และสุขภาพไม่ดี รวมทั้งราคาผลผลิตตกต่ำ นายสมศักดิ์ พรหมเดช จึงเริ่มหันมาสนใจการลดต้นทุนการผลิตข้าว ลดการใช้สารเคมี และปุ๋ยเคมี โดยศึกษาการผลิตน้ำหมักชีวภาพ สารขับไล่แมลง และสารชีวภัณฑ์ จากผู้ที่มีประสบการณ์ และ เข้ารับการแนะนำ การฝึกอบรมโครงการต่างๆ ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร แล้วนำความรู้ที่ได้มาทดลองปฏิบัติด้วยตนเอง

ปัจจุบันนายสมศักดิ์ พรหมเดช ปฏิบัติงานอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน บ้านหนองไข่น้ำ, ประธานศูนย์จัดการ ศัตรูพืชชุมชนตำบลบึงบัว, ประธานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร, รองประธานศูนย์บริการและถ่ายทอด เทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลบึงบัว และเป็นวิทยากรประจำศูนย์ฯ ให้ความรู้ในเรื่องน้ำหมักชีวภาพ สารชีวภัณฑ์ โรคและ แมลงต่างๆในข้าว ให้แก่เกษตรกร และผู้สนใจทั่วไป

วิธีทำน้ำหมักชีวภาพ และสารขับไล่แมลง

น้ำหมักบอระเพ็ด

<u>วัสดุและอุปกรณ์</u>	-	บอระเพ็ดสับ	๓๐	กก.	-	กากน้ำตาล	๑๐	กก.
	-	น้ำ	๑๐	ลิตร	-	พด.๗	๑	ซอง
	-	รำอ่อน	๑๐๐	กรัม	-	ถังหมักมีฝาปิดขนาด	๑๐๐-๑๒๐	ลิตร

วิธีทำ

๑. นำบอระเพ็ดสับใส่ลงในถังหมัก
๒. ผสม กากน้ำตาล พด.๗ และน้ำ คนให้ละลาย เทลงในถังหมัก
๓. เทรำอ่อนลงในถังหมัก คนให้ทั่ว ปิดฝาดังหมัก หมักนาน ๑ เดือน จึงนำไปใช้ได้ แต่ไม่ควรหมักนานเกิน ๖ เดือน เนื่องจากประสิทธิภาพของสารขับไล่แมลงจะลดลง

การนำไปใช้ ใช้น้ำหมักบอระเพ็ด อัตรา ๑๐๐-๓๐๐ ซี.ซี. ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ฉีดพ่นในนาข้าว

ประโยชน์ ใช้ป้องกัน และกำจัดแมลงศัตรูพืชจำพวกหนอนต่างๆ

น้ำหมักกลอย

<u>วัสดุและอุปกรณ์</u>	-	กลอยสับ	๓๐	กก.	-	กากน้ำตาล	๑๐	กก.
	-	น้ำ	๑๐	ลิตร	-	พด.๗	๑	ซอง
	-	รำอ่อน	๑๐๐	กรัม	-	ถังหมักมีฝาปิดขนาด	๑๐๐-๑๒๐	ลิตร

วิธีทำ

๑. นำกลอยสับใส่ลงในถังหมัก
๒. ผสม กากน้ำตาล พด.๗ และน้ำ คนให้ละลาย เทลงในถังหมัก
๓. เทรำอ่อนลงในถังหมัก คนให้ทั่ว ปิดฝาดังหมัก หมักนาน ๑ เดือน จึงนำไปใช้ได้ แต่ไม่ควรหมักนานเกิน ๖ เดือน เนื่องจากประสิทธิภาพของสารขับไล่แมลงจะลดลง

การนำไปใช้ ใช้น้ำหมักกลอย อัตรา ๑๐๐-๓๐๐ ซี.ซี. ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ฉีดพ่นในนาข้าว

ประโยชน์ ใช้ป้องกัน และกำจัดแมลงศัตรูพืชจำพวกผีเสื้อ แมลงบินต่างๆ

จุลินทรีย์หน่อกล้วย

วัสดุและอุปกรณ์ - หน่อกล้วยสับ ๓๐ กก. - กากน้ำตาล ๑๐ กก.
- น้ำ ๑๐ ลิตร - พด.๒ ๑ ชอง
- ถังหมักมีฝาปิดขนาด ๑๐๐-๑๒๐ ลิตร

วิธีทำ ๑. นำหน่อกล้วยสับใส่ลงในถังหมัก
๒. ผสม กากน้ำตาล พด.๒ และน้ำ คนให้ละลาย เทลงในถังหมัก
๓. คนให้ทั่ว ปิดฝาทันที หมักนาน ๑ เดือน จึงนำไปใช้ได้

การนำไปใช้ ใช้จุลินทรีย์หน่อกล้วย อัตรา ๑๐๐-๕๐๐ ซี.ซี. ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ฉีดพ่นในนาข้าว

ประโยชน์ ช่วยย่อยสลายฟาง เพิ่มจุลินทรีย์ที่มีประโยชน์ในดิน

น้ำหมักผลไม้สุก

วัสดุและอุปกรณ์ - มะม่วง, ลูกตาล, กล้วยสุก, ว่านน้ำสับ ๓๐ กก.
- กากน้ำตาล ๑๐ กก. - น้ำ ๑๐ ลิตร
- พด.๒ ๑ ชอง - ถังหมักมีฝาปิดขนาด ๑๐๐-๑๒๐ ลิตร

วิธีทำ ๑. นำมะม่วง, ลูกตาล, กล้วยสุก, ว่านน้ำสับใส่ลงในถังหมัก
๒. ผสม กากน้ำตาล พด.๒ และน้ำ คนให้ละลาย เทลงในถังหมัก
๓. คนให้ทั่ว ปิดฝาทันที หมักนาน ๑ เดือน จึงนำไปใช้ได้

การนำไปใช้ ใช้น้ำหมักผลไม้สุก อัตรา ๕๐-๑๐๐ ซี.ซี. ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ฉีดพ่นในช่วงระยะข้าวตั้งท้อง

ประโยชน์ ช่วยให้เมล็ดข้าวสมบูรณ์ เมล็ดเต่ง

ฮอร์โมนรอกหมู

วัสดุและอุปกรณ์ - รอกหมู ๓๐ กก. - น้ำ ๑๐ ลิตร
- กากน้ำตาล ๑๐ กก. - พด.๒ ๑ ชอง
- ถังหมักมีฝาปิดขนาด ๑๐๐-๑๒๐ ลิตร

วิธีทำ

๑. นำรอกหมูใส่ลงในถังหมัก
๒. ผสม กากน้ำตาล พด.๒ และน้ำ คนให้ละลาย เทลงในถังหมัก
๓. คนให้ทั่ว ปิดฝากลังหมัก หมักนาน ๑๒ เดือน จึงมีประสิทธิภาพสูงสุดนำไปใช้ได้

การนำไปใช้ ใช้ฮอร์โมนรอกหมู อัตรา ๑๐-๒๐ ซี.ซี. ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ฉีดพ่นในนาข้าวได้ตั้งแต่ระยะกล้า แตกกอ

ประโยชน์ ช่วยเร่งการเจริญเติบโต การแตกกอ ลดการใช้ปุ๋ยเคมี

ข้อควรระวัง - ห้ามใช้ฮอร์โมนรอกหมูฉีดพ่นข้าวในช่วงตั้งท้อง-ออกรวง

- ห้ามใช้อัตราเกินกว่าที่แนะนำ เนื่องจากใบข้าวจะไหม้

ผู้ถอดองค์ความรู้

ชื่อ นางสาวพรวิภา รักษาธรรม

ตำแหน่งนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

สำนักงานเกษตรอำเภอลำปาง จังหวัดพิจิตร
